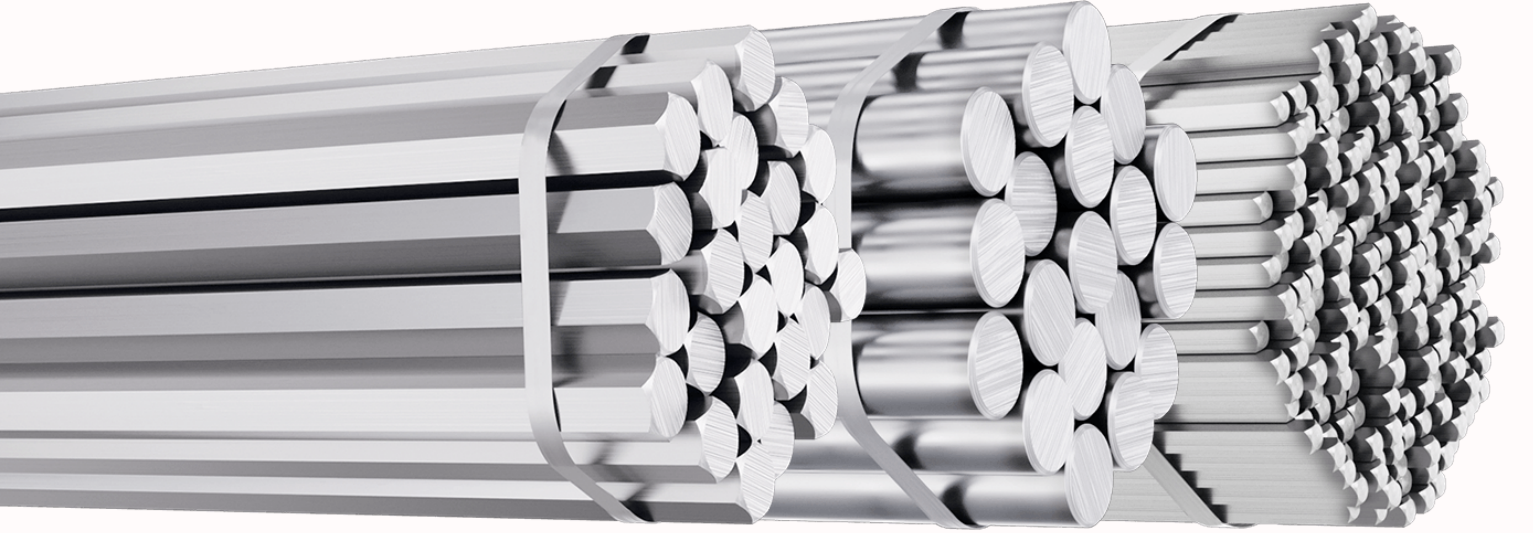

BİMEKS ÇELİK

RODASTEEL CORPORATION®

TEK TALEP
BİR ÇOK ÇÖZÜM

Farklı Paslanmaz Çelik Türlerindeki İşlenebilirlik Karşılaştırması

Paslanmaz çelikler, yüksek korozyon direnci ve mekanik özellikleri nedeniyle birçok endüstriyel uygulamada tercih edilen malzemelerdir. Ancak, paslanmaz çelik türleri, işlenebilirlik özellikleri açısından farklılık gösterebilir. Bu yazımızda, östenitik, ferritik, martensitik, dubleks ve çökeltmeyle sertleştirilmiş paslanmaz çelik türlerinin işlenebilirliklerini karşılaştıracacağız.

Östenitik Paslanmaz Çelikler

Östenitik paslanmaz çelikler (örneğin, AISI 304 ve AISI 316), nikel ve krom içerikleri yüksek olan çeliklerdir. Bu çeliklerin işlenebilirliği genellikle iyi olarak kabul edilir. Östenitik paslanmaz çeliklerin yüksek sıcaklıklarda oksitlenme eğilimi vardır, bu nedenle işleme sırasında uygun soğutma ve kesme sıvıları kullanılmalıdır. Yüksek nikel içeriği, işlenmiş parçaların işleme sonrası kaynak dikişlerinde çatlama riskini azaltır.

Ferritik Paslanmaz Çelikler

Ferritik paslanmaz çelikler (örneğin, AISI 430), krom içeriği yüksek olan ve nikel içermeyen çeliklerdir. Ferritik çelikler, östenitik çeliklere göre daha sert ve daha az şekillendirilebilir özelliktedir. Bu nedenle, işlenebilirlik açısından östenitik çeliklere kıyasla daha düşüktür. Ferritik paslanmaz çelikler, sıcak işlem sırasında daha az oksitlenme eğilimi gösterir ve daha düşük sıcaklıkta şekillendirme yapılabilir.

Martensitik Paslanmaz Çelikler

Martensitik paslanmaz çelikler (örneğin, AISI 410 ve AISI 440C), yüksek karbon içeriği olan çeliklerdir. Bu çeliklerin işlenebilirliği ferritik çeliklere benzer, yani östenitik çeliklere kıyasla daha düşüktür. Yüksek sertlikleri nedeniyle, martensitik çeliklerin şekillendirme ve kesme işlemleri daha zor olabilir. İyi bir ısı kontrolü gerektiren işlem süreçleri, çatlama ve deformasyon riskini azaltır.

Dubleks Paslanmaz Çelikler

Dubleks paslanmaz çelikler (örneğin, SAF 2205 ve SAF 2507), hem östenitik hem de ferritik yapıya sahip olan çeliklerdir. Bu yapı, çeliklere yüksek mukavemet ve korozyon direnci sağlar. İşlenebilirlikleri genellikle östenitik çeliklere göre daha zordur. Yüksek mukavemet ve farklı fazların varlığı, şekillendirme ve kesme işlemlerini daha karmaşık hale getirir. Daha yüksek kesme kuvvetleri ve sıcaklık kontrolü gerekebilir.

Çökeltmeyle Sertleştirilmiş Paslanmaz Çelikler

Çökeltmeyle sertleştirilmiş paslanmaz çelikler (örneğin, AISI 17-4PH), özel sertleştirme işlemine tabi tutulmuş çeliklerdir. Bu işlem, yüksek mukavemet ve korozyon direnci sağlar, ancak işlenebilirlik açısından bazı zorluklar getirebilir. Yüksek sertlikleri ve çökeltme sertleştirme fazlarının varlığı, şekillendirme ve kesme işlemlerini karmaşık hale getirir. Özellikle sertleştirilmiş durumda işlenirken, sıcaklık kontrolü ve özel kesme takımları gerekebilir.

Sonuç

Paslanmaz çelik türleri arasında işlenebilirlik açısından farklılıklar bulunmaktadır. Östenitik çelikler genellikle iyi işlenebilirlik özelliklerine sahiptir, ferritik çelikler daha sert olabilir ve işlenmeleri daha zordur. Martensitik çelikler ve çökeltmeyle sertleştirilmiş çelikler de daha yüksek sertlikleri nedeniyle daha zor işlenirken, dubleks çelikler ise östenitik ve ferritik yapıların kombinasyonu nedeniyle orta düzeyde bir işlenebilirliğe sahiptir. İşlenebilirlik açısından seçim yaparken, malzeme özellikleri ve uygulama gereksinimleri dikkate alınmalıdır.

İsmail YILDIZ

Bimeks Çelik - Satış Mühendisi

Haberin Devamı Diğer Sayfadadır.

Paslanmaz Çelik İşlenebilirlik Oranları

AISI	EN	Wnr.	ISIL İŞLEM ¹	İŞLENEBİLİRLİK ORANI %	YAPI ²
201	X12CrMnNiN17-7-5	1,4372	+AT	40	a
301	X10CrNi18-8	1,4310	+AT	45	a
304LN	X2CrNi18-10	1,4311	+AT	48	a
302	X9CrNi18-9	1,4325	+AT	45	a
303	X8CrNiS18-9	1,4305	+AT	85	a
304	X5CrNi18-10	1,4301	+AT	40	a
304L	X2CrNi19-11	1,4306	+AT	40	a
304L	X2CrNi18-9	1,4307	+AT	40	a
305	X4CrNi18-12	1,4303	+AT	49	a
310	X15CrNiSi25-21	1,4841	+AT	34	a
310S	X8CrNi25-21	1,4845	+AT	46	a
316	X5CrNiMo17-12-2	1,4401	+AT	36	a
316L	X2CrNiMo17-12-21	1,4404	+AT	36	a
316L	X2CrNiMo18-14-3	1,4435	+AT	36	a
321	X6CrNiTi18-10	1,4541	+AT	36	a
347	X6CrNiNb18-10	1,4550	+AT	36	a
403				60	m
410	X12Cr13	1,4006	+A	54	m
416	X12CrS13	1,4005	+A	100	m
420	X20Cr13	1,4021	+A	55	m
(420)	X30Cr13	1,4028	+A	50	m
430	X6Cr17	1,4016	+A	60	f
(420)	X39Cr13	1,4031	+A	48	m
(420)	X46Cr13	1,4034	+A	46	m
	X46CrS13	1,4035	+A	85	m
430F	X14CrMoS17 / X6CrMoS17	1.4104 / 1.4105	+A	90	m / f
431	X17CrNi16-2	1,4057	+A	48	m
	X14CrMoS17	1,4104	+A	80	m
440B	X90CrMoV18	1,4112	+A	44	m
	X50CrMoV15	1,4116	+A	48	m
	X39CrMo17-1	1,4122	+A	46	m
440A	X70CrMo15	1,4109	+A	45	m
440C	X105CrMo17	1,4125	+A	40	m
	X6CrNiCuS18-9-2	1,4570	+AT	95	a
304Cu	X3CrNiCu18-9-4	1,4567	+AT	75	a
	X2CrMoTi18-2	1,4521	+A	42	f
Type 630	X5CrNiCuNb16-4	1,4542	+AT	48	m (ph)
Type 2205	X2CrNiMoN22-5-3	1,4462	+AT	45	d
Type 2304	X2CrNiN23-4	1,4362	+AT	45	d
Type 316Ti	X6CrNiMoTi17-12-2	1,4571	+AT	30	a

¹ +A = yumuşatma tava +AT = çözümlü tavlama

² a = östenitik f = ferritik m = martenzitik ph = çökeltme sertleşmesi d = duplex (östenitik-ferritik)

